

Fejtágítás

VISSZHANG - LXIV. évfolyam, 9. szám, 2020. február 28.

(A rendszerváltó alkotmánybírák védelmében) Lelkem rajta, nem kifejezetten örülök annak, hogy harmadjára jelenik meg nevem a lap egy-egy írása alatt (felett). De jobb, ha így friss melegében reagálok Tőkés Rudolf *Bibó alkotmánya* című írására, mivel az a legkevésbé szól Bibó alkotmányáról vagy Kukorelli István hasonló című tanulmánykötetének címadó tanulmányáról, hanem leginkább arról szól, hogy a szerző Amerikából mennyivel jobban látta a nyolcvanas éveket, mint a rendszerváltó évek aktív szereplői (ÉS, 2020/8., febr. 21.). Sok szempontból ez még akár meg is állhatná a helyét, és legalábbis vitára alkalmas lehetne, de mindez a tisztánlátás sem jogosítja fel Tőkés professzort több sommás állításra és vélekedésre, amelyek megszólalásra készítetnek.

Amikor a szerző a 89-ben létrehozott Alkotmánybíróságról ír, akkor a valamennyi állampolgár számára igénybe vehető alkotmányjogi panaszt, az actio popularis, kifejezetten a Kádár panaszirodához eljuttatható bejelentéshez hasonlítja. Nagyon alaptalan, nagyon méltánytalan. A Sólyom László által vezetett Ab éppen azt kívánta elkerülni, hogy az új intézmény a Tőkés által is említett (és Korom Mihály által létrehozott) Alkotmányjogi Tanácsa degradálódjon. Sok bírálat érheti Sólyom László alkotmánybírói tevékenységét, de az alig vitatható, hogy ezt a visszalépést ő, Vörös Imre és Zlinszky János alkotmánybírók akadályozták meg. Az is nagyon méltánytalan, amikor Tőkés professzor Sólyom László jénai egyetemi tanulmányait hároméves NDK „fejtágítónak” nevezi. Honnan tudja Tőkés professzor, hogy mikor volt ez, és mit tanult e három év alatt Sólyom, akiről azt nem lehet elmondani, hogy ne lett volna szuverén személyiség akár abban is, hogy mit tanult a kelet-német egyetemen?

A lényeg és Bibó alkotmánya helyett viszont a sorok között megtudhatjuk, hogy Tőkés Rudolf 1956-ban Kilényi Géza, későbbi „textualista” (hacsak az lett volna!) alkotmánybíró, majd a szabad világban Georg Brunner kölni jogi kari dékán évfolyamtársa volt. Ez jogosítja fel aztán arra a maga műfajában is ritkán olvasható leereszkedő megjegyzésre, hogy az első „Ab kontingens” tagjai először „tudszoc fejtágítókon” és a Kádár-rezsim „marxista jogtudorai okításából” szerezték meg jogi gondolkodásuk megalapozását. Nagyon méltánytalan, nagyon megalapozatlan. És közben amiről szinte egy szó sem esik, az éppen Bibó alkotmánya és legfőképpen Kukorelli István kötete és címadó tanulmánya.